

skal finde Tilslutning i Tinget. Jeg har kun villet lette min Samvittighed og tage mit Forbehold over for dette Forslag.

K. M. Klausen: Jeg vil kun motivere, hvorfor jeg er gaaet med til nogle enkelte Bevillinger. Der er af Ministeren forlangt en Bevilling paa 6,000 Kr. til udvidet gejstlig Betjening ved Overtagelse af Brodermenigheden oppe i Sydgrønland. Jeg er gaaet med til denne Bevilling ikke just saa meget af Kærlighed til Missionen i Grønland, men fordi det ved denne Bevilling vil kunne lykkes at faa Hernhuterne bort fra dette Land. De have drevet Mission i Grønland i mange Aar, men sikkert ikke til Glæde for Befolkningen der, idet det har vist sig, at paa de Steder, hvor Hernhuterne have drevet deres Missionsvirksomhed, have de virket demoraliserende paa Grønlænderne. De Grønlændere, der have med Hernhuterne at gøre, ere de fattigste og daarligste af alle Grønlænderne. Det er de daarligste Jægere, de daarligste Fiskere, og i det hele taget er der her skabt et uheldigt Forhold mellem de Grønlændere, der høre under Hernhuters Paavirkning, og de andre Grønlændere. Der er saaledes Steder i Grønland, hvor Folk af disse forskellige Retninger bo jævnsides og ligge i Strid med hinanden, den ene kan ikke taale at se den anden. Men da det er en Kendsgerning, at netop de Grønlændere, som Hernhuterne have ledet, ere de fattigste og daarligst stillede, anser jeg det for heldigst, at denne Hernhuters Paavirkning kan høre op, og Grønlænderne blive befriede for dem; derfor er jeg gaaet med til denne Bevilling paa 6,000 Kr.

Lige derefter staar et Forlangende om en Forhøjelse af et Tilskud fra 1,000 til 2,000 Kr. til „Kvindelig Læseforening“. Jeg har ikke det mindste mod at stemme for dette Forslag, fordi jeg tror, at denne Forening meget vel kan fortjene at faa sit Tilskud forhøjet med 1,000 Kr. om Aaret, men naar jeg stemmer for det, er det under den Forudsætning, at man vil stille sig lige saa liberalt over for andre Læseforeninger her i Kjøbenhavn. Jeg skal særlig henlede Opmærksomheden paa det store „Arbejdernes Læseselskab“, der langt fra er saa vel situeret som den kvindelige Læseforening, idet Kontingentet kun er Halvdelen af det, som Medlemmerne af det kvindelige Læseselskab betale. Det maa derhos indrømmes, at Arbejdernes Læseselskab har udfoldet en meget stor og gavnlig Virksomhed i mange Aar her i

Kjøbenhavn. Da dette Selskab for 3—4 Aar siden ansøgte hos Rigsdagen om at faa et Tilskud til sin Virksomhed, var man bestemt derimod, men naar den kvindelige Læseforening anmoder om at faa sit Tilskud forhøjet til det dobbelte, fra 1,000 til 2,000 Kr., er man fra alle Sider straks villig til at gaa med dertil. Naar jeg nu stemmer for dette Forslag, er det under Forudsætning af, at man herved har givet et Præcedens for, at man ikke i Fremtiden vil nægte Tilskud til andre Læseselskaber og navnlig til Arbejdernes Læseselskab i Kjøbenhavn.

Jeg vil dernæst bringe den højtærede Minister en Tak, fordi han er gaaet med til at stille et Forslag om at forhøje Daglønnen for Arbejderne i „Botanisk Have“. Der var oprindeligt stillet et Forslag fra Ministeriets Side paa Finansloven, hvilket ikke gik ud paa at forhøje Daglønnen til 3 Kr., men til 2 Kr. 80 Ø. for de bedst lønnede og noget mindre for de daarligere lønnede Arbejdere ved „Botanisk Have“. Dette Spørgsmaal blev saa draget frem ved Samraad mellem 1ste og 2den Behandling, og dette Samraad har givet til Resultat, at den højtærede Minister til 3die Behandling har stillet Forslag om at forhøje Daglønnen til 3 Kr., hvad den er for Arbejderne ved Landbohøjskolens Have. Det maa i høj Grad paaskønnes, naar man møder en saadan Velvilje fra Ministerens Side. Det er kun to af vore Ministre, der have stillet sig saa velvillig, nemlig Landbrugsministeren og Kirke- og Undervisningsministeren, men jeg vil haabe, at det Eksempel, som disse to Ministre have givet, maa virke smittende paa de andre Ministre, saa de snart ville følge efter.

Jeg skal saa endelig til Slutning omtale et Forslag, som er stillet af den højtærede Minister og tiltraadt af hele Udvalget med Undtagelse af mig. Det angaar et Resttilskud til Premierløjtnant Ole Olufsen, som har ledet den nu afsluttede Ekspedition i Centralasien. Det er en Sag, vi have behandlet 3 Gange tidligere her i Rigsdagen. Der er til denne Ekspedition ydet et Tilskud af 4,000 Kr. det første Aar, af 7,000 Kr. det andet Aar og af 4,000 Kr. det tredje Aar. I alt har Statskassen altsaa ofret 15,000 Kr. paa denne Ekspedition til Pamir i Centralasiens Bjergegne. Jeg har aldrig kunnet forstaa, hvilken Interesse Danmark kan have af at undersøge Centralasiens Bjergegne. Jeg synes, der var mange andre Opgaver, som vare langt mere nærliggende for os end at øse Penge ud til en Ekspedition i Egne,